

Een terugblik op het wedervaren van onze club in de jaren '70 was het onderwerp van een gesprek met Dick van de Kraats, lid sinds 1970 en voorzitter in het jaar 1978-1979.

Een griepje

Bij zijn aftreden als voorzitter in juni 1979 hield Dick een afscheidsrede waarin hij vertelde over zijn ervaringen van het achterliggende Rotaryjaar. Een jaar waarin hij de club goed had leren kennen, veel vrienden had gemaakt en veel boeiende contacten had gekregen. Dick: "De activiteiten in de club, de persoonlijke bemoeienissen met leden i.v.m. ziekte, jubilea, etc. gaven een band die mij in ieder geval veel steun en steviger vriendschap hebben gegeven. Helaas ook een jaar met vele uitputtende vergaderingen met een commissie van drie wijze mannen over een gerenommeerd lid van de club, die zich achtergesteld voelde en dat gevoel niet onder stoelen of banken stak. Die vele vergaderingen hebben helaas niets geholpen: het betrokken lid bedankte voor het lidmaatschap en vermeldde in een rondschriftbrief aan alle leden uitvoerig de redenen van zijn besluit. Voor mij een dieptepunt van het jaar". Sprekend over de "gezondheid" van de club vertelt Dick dat die in zijn jaar vrij redelijk was geweest. Wel had hij enkele verschijnselen geconstateerd die genoemd mogen worden: "Chronisch was het attendance-probleem geworden. Daarnaast viel op dat het veelal dezelfde vrienden waren die deelnamen aan de bijzondere activiteiten. Geen ernstige ziekte, maar je mag dit wel onder een griepje onderbrengen" aldus Dick. Overigens zwakken de cijfers op de attendance-lijst van dat jaar dat "griepje" wel wat af: slechts 2 leden haalden een attendance-percentagage van minder dan 60! (cijfers die wel wat zeggen over de heersende tucht en discipline in de club onder leiding van scout Dick!-jb)

Club-oprichter

Tot de vele wapenfeiten die Dick in dienst van de club heeft verricht moeten zeker genoemd worden het oprichten van een Probusclub en samen met Sjoerd Rijpma het opstarten van onze dochterclub Berkel. Voor de Probusclub verzamelde Dick namen van gepensioneerden die geen lid waren van een serviceclub, belde ze op en nodigde ze uit voor een bijeenkomst in de Stenen Tafel met Wil Vlessert. Dick: "Daar legde ik de spelregels uit en werd een begin gemaakt met de regelmatige samenkomsten van aspirantleden. Na enkele maanden begeleiding kon ik me terugtrekken en de leiding overdragen aan de heer Knopers, oud-burgemeester van Borculo".

Na uitgebreide discussies over de voor- en nadelen van middag- of avondbijeenkomsten besloot Barchem avondclub te worden en een nieuwe Rotaryclub op te richten die uitsluitend middagbijeenkomsten zou houden. Nadat Sjoerd Rijpma (lid van onze club sinds 1977) een voldoende aantal aspirantleden had ver-

zameld hielp Dick met het opstarten van de nieuwe club met het geven van algemene informatie en voorlichting over Rotary. De nieuwe club Berkel werd in april 1990 opgericht.

Voorlichter

Voorlichten zat Dick in het bloed. Begin jaren 70 nam hij samen met Piet van Halst en Jack Broekhuizen het initiatief tot de instelling van de beroepenvoorlichting, zoals die tot op heden elk jaar op de Cloese wordt gegeven. Voorbeeld voor deze vorm van beroepenvoorlichting was een door R.C. Rijssen jaarlijks georganiseerd evenement. Een bezoek van de drie initiatiefnemers aan Rijssen resulteerde in 1972 in een beroepenvoorlichtingsavond op de Cloese. De uitgebreide faciliteiten die de Cloese onder leiding van "scout van de Kraats en zijn trawanten" bood voor de ontvangst van enige honderden leerlingen (en hun ouders), de perfecte organisatie, het enthousiaste optreden van de "voorlichters" en de medewerking van bijna het volledige aantal Barchemse clubleden, maakten die eerste beroepenvoorlichtingsavond tot een succesvol en uniek evenement in de hele regio.

In zijn "maiden speech" bij de aanvaarding van zijn voorzitterschap van de club zei Dick: "Een ander punt is dat jonge leden van de club onvoldoende informatie hebben gekregen over het lidmaatschap van de Rotary en de consequenties daarvan. Zonder twijfel zal dit eerder gezegd zijn maar dat is dan tot heden onvoldoende in verandering omgezet." Dick bracht die verandering: na de eerste drie maanden van hun lidmaatschap werden de nieuwe leden uitgenodigd om een avondje op de Cloese te komen. In zijn mooie directeurskamer - meer een salon! - ontving Dick op de bekende gastvrije Cloese-manier zijn gasten en vertelde ze alles over het fenomeen Rotary. Hij vroeg de nieuwe leden ook uitdrukkelijk om hun ervaringen met club en leden uit te wisselen. Dick: "Dat waren niet alleen voor de nieuwe leden, maar ook voor mij en de club waardevolle gesprekken."

Discoballen

De wereldomvattende Rotary-actie "Polio de wereld uit" vroeg alle clubs mee te doen en per club een niet onaanzienlijk bedrag aan geld op te brengen (fl 50.000,-). Ook Barchem deed mee en dus toog voorzitter Jan Stuyt naar Dick en zei: "Jij bent toch met pensioen dus heb je tijd genoeg. Organiseer jij de inzameling van dat geld maar." Dick klinkt nog onthutst als hij dit vertelt. Maar ja, in Dicks wereld zijn opdrachten om uitgevoerd te worden dus, voor dat men zich dit goed realiseerde, werd elk lid militair ingeschakeld. Discoballen, een soort kleine, gekleurde basketballen door Henny Nijenhuis geïmporteerd en in zijn fabriek door de leden opgepompt, moesten aan de man gebracht worden. Elk lid kreeg opdracht er minstens 10 te verkopen. Of dat wel of niet lukte was van geen belang: het bedrag van de minimale opbrengst moest door ieder lid worden ingeleverd. Dick: "De hele regio werd overstroomd met die vermaledijde ballen." Hetzelfde recept bij de verkoop van langspeelplaten. Iedereen kreeg er een aantal in handen en moest maar zien dat hij ze verkocht. Mislukking werd niet geaccepteerd! Hein Felix onttrok zich aan die dwang: hij maakte sleutelhangers van koehorens en verkocht die aan Jan en alleman. Het was tenslotte Jan Ybema die ons uit de brand hielp. Zijn Wei-productenfabriek bestond 25 jaar naar aanleiding waarvan een fonds voor goede doelen werd ingesteld. Samen met Henk Oudenampsen bepleitte hij bij zijn bestuur dat de helft van dat fonds bestemd zou worden voor de Rotary-actie. Zo gebeurde het dat via R.C. Barchem een groot bedrag geschonken werd aan de actie "Polio de wereld uit". En Barchem had aan zijn opdracht voldaan!

Het 25-jarig jubileum

Op 1 oktober 1977 vierde Rotary Barchem zijn 25-jarig bestaan met een daverend feest op de Cloese. In dat jaar was Dick inkomend voorzitter en was hij als gastheer voor de feestende club het middelpunt van de organisatie van het jubileumfeest. In het jaarverslag van dat jaar is te lezen: "Dick van de Kraats heeft al zijn manschappen naar huis gestuurd en de Rotary neemt de Cloese in bezit. Buiten wappert de Rotaryvlag aan de hoogste mast. Binnen één en al activiteit om de genodigden en gasten te ontvangen: onze dames, onze contactclub uit Lünen, de vrienden van de buurtclubs, de gouverneur en zijn vrouw, oud-leden, enz. Eerst langs de bloemencommissie voor de corsages en dan de nieuwe grote zaal van de Cloese, één grote bloemenzee, de drankjes en de toastjes stonden al klaar. De huldiging van de Charterleden, de rede van de gouverneur. En dan komen plotseling door de door de herfst geel en goudbruin gekleurde oprijlaan van de Cloese te paard aangerezen:

Hugo van den Cloese en Bernhard van den Bronckhorst". Tot zover het verslag.

Een Ballade

Voor het jubileumfeest schreef Frans Vondeling een toneelstuk met de titel: "De Ballade van Rotary van Barchem".

De tekst was geheel op rijm en in zgn. "oud-nederlands" geschreven. De zeven rollen werden vertolkt door leden van onze club, de costuums gehuurd in Zutphen. Vondeling heeft een zomervakantie en alle vrije tijd van een jaar opgeofferd voor de creatie van dit stuk. De plot is origineel, de tekst vaak geestig en toegesneden op de leden van club Barchem. Een bewonderingswaardige prestatie van Vondeling die ook nog de regie voerde. Een vondst was de als knecht verklede souffleur (Piet van Halst) die zich vrijelijk op het toneel tussen de acteurs bewoog en hun bijstond als ze hun tekst kwijt waren. Hij werd later uitgeroepen tot de beste acteur van de troep!

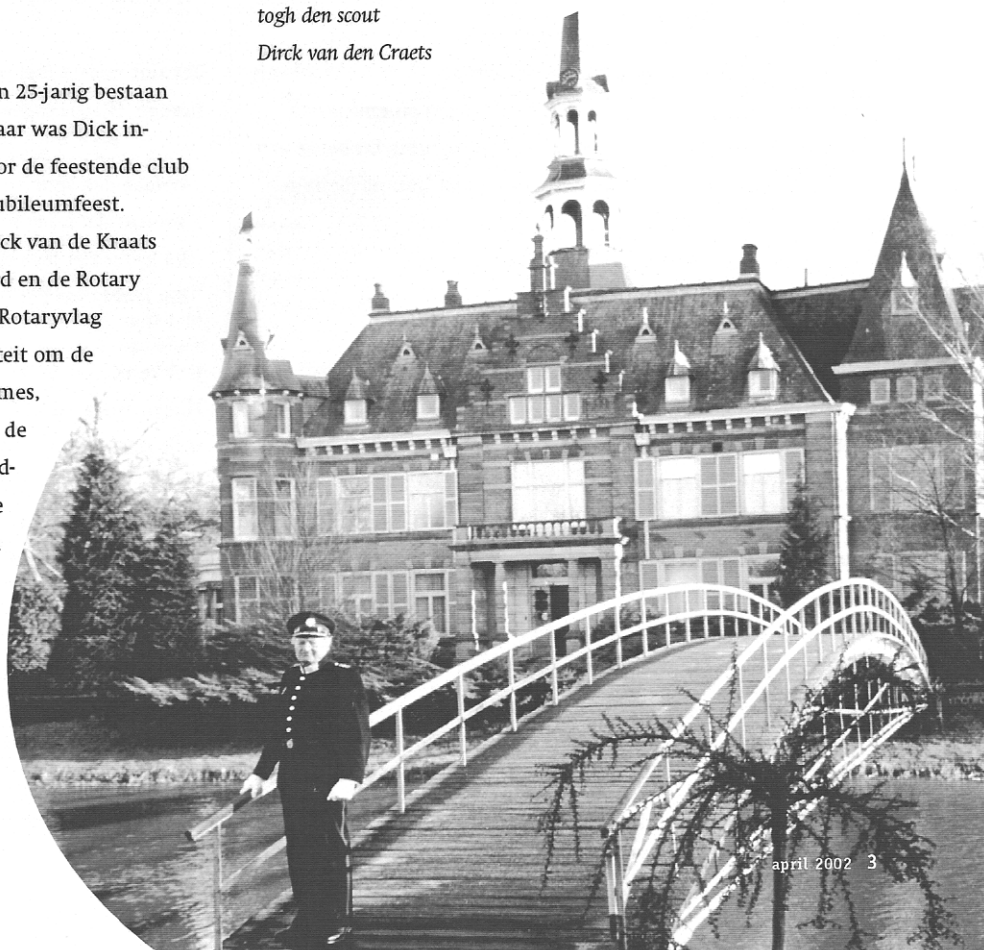
Hierna een korte inhoud van het stuk met enkele citaten;

De edelman, Hugo van den Cloese (Jan Kelderman) keert met zijn vriend, Bernhard van den Bronckhorst (Bouke Jansen) te paard terug op zijn burght de Cloese en treft daar tot zijn grote woede een grote massa poorters aan die zich ongenood toegang tot zijn burght hebben verschaft en hij roept uit:

Hoe syn sy den Cloese inghekoomen?

*Toen wi in den vroege ogtendstond vertrocken naer
het Borculose lant Stont by de slotbrug
togh den scout*

Dirck van den Craets

In vol ornaet,
met quasten
ende sjerpen,
de deeghen in
den hant?

Neen,neen,neen!
Ick ende wil dit volck
niet sien!

...Ick, Hugo van den Cloese
verordonneer: Dit volck er uyt!

Toernooi

Hugo is net terug van een toernooi in Ruurlo waar hij als overwinnaar van het veteranentoernooi een zilveren bokaal ontving. Hij vertelt over zijn laatste gevecht met "Diederick die slimme vos":

Wi voghten om den Silveren Bocael
...Mine lans ketst af op 't flonkerende stael
...Ick ontwyck nogh net de backhand van syn lans
En voordat hi sigh nogh eenmaal ommekeert
Gryp ick coelbloedigh dan mine cans
Syn mont nogh in een gryns vertrocken
En ick syn laetste mooickerslag ont duyck
Plaets dan, scynbaer calm en onbewooghen
Een snelle drop-shot in syn volle buyck!

Zoektocht naar Rotary

Na het toernooi hoort Hugo omstanders praten over een "Rotary van Barchem, sy wert 25 jaer" Hem werd verzekerd dat Rotary vandaag op zijn slot zou zijn. Hugo's nieuwsgierigheid is gewekt en hij vraagt zich af "wie dese onbekende jonckvrouw wel moght syn?" Hij stelt twee professoren van de "Hooghe School van Harderwyck" aan: Isengrein (Jack Broekhuizen) en Emmerein (Ton van Wijnkoop) om de jonckvrouw op te sporen. De beide professoren komen op en brengen verslag uit van hun navorsingen:

Wel om een lang verhael dus cort te houden
Wi braghten heel wat gilden een besoeck
En vroeghen aen de meesters en ghesellen
Wat isser U beckett van Rotary hier in den Achterhoeck?

Zij beschrijven daarop hun zoektocht langs alle beroepsgroepen (gilden) van club Barchem. Een voorbeeld :

Gilde der chirurgynen
Hagtingius, de oude meester van dit Gilde Sprack:
"Ick practiseer al jarenlank niet meer"
De Haen en Stratingh vroeghen: "Een wiel met 24 tanden?"
En Felix sprack alleen van Reyn de Vos en Canteceleer.
...en Schreuder sprack : "Wat is nu 25 jaer?"
Met 60+ wort dit een scoon geval voor my."
En Hardon vroegh: "Hoe sit dat psychisch in elkaar?"

Op deze wijze passeren in het verslag van de professoren alle leden van Rotary Barchem de revue. De geleerde heren krijgen echter nergens enige informatie over de jonckvrouw. Tenslotte bezoeken ze als laatste het Ambachtsgilde:

Maer Ay, dra vroeghen we naer Rotary
't Gespreck verstomde , men keek ons swyghend aan
Smid Tydinck gink weer naer den blaes- balg
En straetemaeker Stuyt is stille heen gegaen
...De gildemeester Banninck gink weer stoelen matten
Men sagh ook hem den ganschen dag niet meer
Wy syn er stille uyt het Gildehuys vertrocken
En syn nu „sonder Rotary, hier op de Cloese weer.

Dan wordt de aandacht van Hugo gevestigd op een groot wiel dat door Jan Jacobszoon de Timmerman (Hein Felix) het toneel wordt opgedragen. Op het wiel staan de voor de heren onbegrijpelijke woorden: Rotary en International. De professoren moeten uitkomst brengen en de woorden vertalen, hetgeen jammerlijk mislukt. Maar dan komt Piet van de Velde uit het publiek naar voren en legt uit :

Uw idee dat Rotary een jonge maagd zou zijn
Van 25 en met blonde haren
Is in Uw wereld wel begrijpelijk
En kan ons veel verklaren
Maar Rotary is nu zoals ze zelf zeggen
"Een geselschap...goet ende fyn"
Het 25-jarig bestaan van onze club
Is de reden dat wij op de Cloese zijn.

Tot slot nodigt Piet de heren uit aan het feest deel te nemen. Hugo reageert met:

Welaan dan beste brave man
Vorwaer dat is een vorstelijk gebaer
Ick heb er hier togh op den Cloese nu
Een Rotary van Barchem : 25 jaar !

Gakkende Ganzen

Hierna volgen het diner (met de gebruikelijke tafelredes) en het grote Bal, geopend door de welluidende klanken van het sublieme Innerwheel-koor. Tenslotte worden twee enorme ganzen aan de Cloese aangeboden als dank voor de zo royaal verleende gastvrijheid. Dick: "Met die ganzen waren we uiteindelijk niet zo blij. Ik had last van de smerigheid die die beesten op mijn mooie grasvelden achterlieten en de leerlingen vervloekten die gakkende ganzen als ze 's-nachts probeerden ongemerkt binnen te komen na een (te) late thuiskomst."

JACK BROEKHUIZEN

